

Podsumowanie filmu „Wstyd”

Sytuacja

Pani Christine (83 l.) mieszka sama w domu, w tym odcinku często jest zdezorientowana. Raz w tygodniu odwiedza koleżankę mieszkającą w pobliżu. Ale czasami ulice wydają jej się obce. W tym odcinku całkowicie straciła orientację. Pyta więc obcą kobietę o drogę.

Treść filmu

Pani Christine **straciła orientację**, chociaż tutejsze ulice powinna dobrze znać. Wreszcie pyta jakąś kobietę o ulicę Rosenweg: „**PRZEPRASZAM, NIE JESTEM STĄD...**” zaczyna... Kobieta wskazuje jej drogę.

Analiza

Pani Christine wygląda na **zaniepokojoną**. Z **jednej strony** wszystko wydaje się jej tutaj „inne”, a nawet „obce”, a z **drugiej strony** czuje prawdopodobnie, że jest zdezorientowana. Czuje więc, że to **ona** ma deficyt i **jest ograniczona**. Jest to dla niej **nieprzyjemne i wstydzi się**. Nie wiemy, czy jest świadoma swojej choroby lub demencji. Przypisuje więc sobie **winę** za tę **porażkę**. Stąd też „**przepraszam...**”, a potem „**...nie jestem stąd...**”.

Pytając o drogę zwykle tak **NIE** mówimy, ponieważ **pytana osoba** **I TAK** się tego przecież **domyśla**, w przeciwnym razie nie pytalibyśmy. Obce osoby przecież nie zakładają od razu, że ktoś jest zdezorientowany... **Ale ona być może nawet podkreśla**, że nie jest stąd, aby tamta obca **kobieta nawet nie pomyślała**, że pani Christine może być zdezorientowana. **Ale może** chce sobie **sama wmówić**, że nie jest stąd, aby wszystko było wtedy łatwiejsze do zniesienia.

Refleksja

Uczucia wstydu są racjonalne, abyśmy mogli **prawidłowo zachowywać się** w społeczeństwie. Są to uczucia wrodzone i objawiają się, gdy naruszymy zasady, gdy uważamy, że popełniliśmy **błąd**, że **nie potrafimy** czegoś, co powinnyśmy potrafić. Wskutek **wychowania uczucia wstydu się wzmacniają** i rozszerzają. Nie u wszystkich ludzi są tak samo silne. **Uczucia winy i wstydu** wzmacniają się zwłaszcza na starość. Wynikiem jest stres. Wiele osób izoluje się. Stres osłabia system odpornościowy. Zwiększa się ryzyko chorób. Osłabia się poczucie własnej wartości. U niektórych osób wyzwalają się również **złość** i gniew, stają się **agresywne**, aby przywrócić poczucie własnej wartości. **Uszkodzenia w przednim płacie**, czyli w przedniej części mózgu, która

odpowiada również za ocenę własnego prawidłowego lub nieprawidłowego postępowania, prowadzą często do tego, że **uczucie wstydu** znika i takie osoby mówią lub robią rzeczy, które nie są akceptowane w społeczeństwie.

Wstyd za innych jest to uczucie wstydu, gdy my wstydzimy się za zachowanie innych osób.

Wstyd wspólny jest to uczucie, które mamy, gdy sami czujemy wstyd innych osób.

Zdobyta wiedza

Jeśli mamy **dobrze podstawy zaufania** do naszego klienta:, możemy **rozmawiać** o takich uczuciach i wtedy nie muszą one opowiadać zmyślonych historii z „falszywego wstydu”, aby ukryć swoje uczucia wstydu. Ale dlatego nie powinniśmy też mówić: „Nie musisz się tego wstydzić...”, ponieważ to uczucie jest bardzo indywidualnie związane z historią życia tego człowieka.

NIE powinniśmy więc konfrontować ludzi z deficytami starości czy dezorientacją, krytykować ani korygować ich (a więc „zawstydząć”). **Pozwólmy im żyć takim, jakimi są** i zaakceptujmy ich jako ludzi. **Zaakceptujmy to, co jeszcze dobrze funkcjonuje**, co jeszcze pozostało z ich umiejętności. W ten sposób możemy w dłuższej perspektywie zbudować zaufanie.

Polecana bibliografia

Helga Kernstock-Redl: Poczucie winy

Udo Baer i Gabi Schotte-Lange: Das Herz wird nicht dement (Rat für Pflegende und Angehörige)
[Serce nie choruje na demencję (porady dla opiekunów i członków rodziny)]